

Nr 1166

Av herr **Hermansson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 78, med förslag till lag om vissa sanktioner mot Rhodesia m. m.

(Lika lydande med motion nr 1016 i Första kammaren)

Den lag om vissa sanktioner mot Rhodesia, varom förslag framlägges i proposition nr 78, skall för Sveriges vidkommande genomföra av Förenta Nationerna fattade beslut. De FN-resolutioner från 1966 och 1968 som det gäller har enligt propositionen syftet »att avskärma Rhodesia från utlandet och därigenom bringa den olagliga regimen på fall». I säkerhetsrådets resolution av den 29 maj 1968 talas i paragraf 3 om att man vill »främja syftet att bringa upproret till ett slut».

I samma resolution paragraf 9 anmodas alla medlemmar i Förenta Nationerna eller i fackorganen »att vidta alla tänkbara åtgärder enligt artikel 41 i stadgan för att ta itu med situationen i Sydrhodesia, utan att utesluta någon av de åtgärder som anges i artikeln». I propositionen heter det: »Det kan tilläggas att inget hindrar en medlemsstat att i sin interna lagstiftning om ekonomiska sanktioner mot Rhodesia gå längre än vad resolutionen kräver.» Den ovan citerade paragraf 9 innehåller i själva verket en uppmaning till medlemsstaterna att göra detta.

En skärpning av lagen om vissa sanktioner mot Rhodesia bör göras bl. a. för att stoppa ASEA:s planerade medverkan i Cabora Bassa-projektet, men också för att hindra andra liknande försök från svenska företag att stödja rasistregimerna och kolonialherrarna i södra Afrika.

De två förhållanden som bör vara utgångspunkten för en skärpning av lagen är följande:

Om ett land bryter mot de av Förenta Nationerna beslutade sanktionerna mot Rhodesia bör lagen förbjuda in- och utförsel av varor till och från detta land, åtgärder som främjar eller är ägnade att främja sådant förfarande samt investeringar om dessa olika slag av åtgärder och transaktioner får verkningar, som direkt eller indirekt motverkar syftet i FN-resolutionerna att avskärma Rhodesia från utlandet och »bringa upproret till ett slut».

De rasistiska och koloniala regimerna i södra Afrika kan knappast ses isolerade från varandra, utan måste betraktas som en enhet. Oavsett om det kan påvisas att ett land bryter mot FN-sanktionerna bör lagen därför förbjuda in- och utförsel av varor, åtgärder som främjar eller är ägnade att

främja sådant förfarande samt investeringar om dessa åtgärder och transaktioner får verkningar som direkt eller indirekt motverkar syftet i FN-resolutionerna.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 78 med förslag till lag om vissa sanktioner mot Rhodesia beslutar komplettera denna med bestämmelser som gör den tillämplig även beträffande handelsförbindelser, investeringar etc. till länder som bryter mot de av Förenta Nationerna beslutade sanktionerna mot Rhodesia eller där sådana svenska transaktioner i övrigt får verkningar som direkt eller indirekt motverkar syftet i FN-resolutionerna, varvid förutsättes att vederbörande utskott utarbetar förslag till lagtext.

Stockholm den 22 april 1969

C. H. Hermansson (vpk) Eivor Marklund (vpk) Gunvor Ryding (vpk)